

Cây Lan Mùa Lễ Tạ Ơn

Vì không thể nào sống nổi trên “Thiên Đường” của nước Việt Nam vào những năm cuối của thập niên 1970, cha tôi đánh liều một canh bạc cuối cùng, dẫn dắt tất cả gia đình 9 mạng gồm 3 thế hệ vượt biển để tìm đường sống.

Khi đó tôi mới được 10 tuổi, cái tuổi cấp sách đi học và vui chơi với bạn bè bắn bi, đá dế. Nhưng tôi không được đi học, chẳng được vui chơi như những năm về trước. Tôi phải đi bán vé số phụ giúp với cha mẹ để kiếm ăn. Cha tôi không phải là quân nhân hay công chức gì hết ông chỉ là một thương gia có chút máu mặt mà cũng bị kiểm kê tài sản và bị tước đoạt hết của cải và căn nhà cổ kính truyền lại từ đời ông sơ, ông cô cũng bị trưng thu. Cha tôi đành phải tìm đường ra đi mặc dầu năm 1975 khi bạn bè rủ ông đi ông còn mắng họ.

“Chúng ta việc gì phải ra đi! Chúng ta đâu có nợ máu với nhân dân! Chẳng lẽ người Việt lại giết người Việt hay sao?”

Khi tìm được mồi do người quen ở Bạc Liêu mách bảo chúng tôi âm thầm lặng lẽ bỏ nước ra đi trong bao nổi khó khăn, gian khổ, đói khát với cái chết luôn luôn gần kề giữa biển rộng mênh mông, sóng nước dập vùi và hải tặc tàn ác dã man.

Cuối cùng gia đình tôi cũng tới Hoa Kỳ, miền đất của Tự Do, Thịnh Vượng nhờ sự bảo lãnh của người bạn mà cha tôi khi trước mắng nhiếc là hèn nhát và vong bản. Với sự chỉ dẫn tận tình của bác Châu, gia đình chúng tôi gia sức lao động mau chóng tự túc ổn định đời sống và không bao giờ nuôi tiếc một thời vàng son khi trước.

Mỗi năm khi đến ngày Thanksgiving, ngày lễ Tạ Ơn, cha mẹ tôi luôn luôn mời gia đình bác Châu tới cùng dự, để cảm tạ Thượng đế đã ban cho chúng tôi một đời sống an lành hiện tại, cũng như đã giúp cho những người trong Thanh giáo ngày xưa gặp những người da đỏ trong cơn đói lạnh.

Thế rồi vì sinh kế gia đình bác Châu dọn đi xa, nhưng cha mẹ tôi vẫn thường điện thoại thăm hỏi, nhất là giữa mẹ tôi và bác Châu gái dường như không bao giờ dứt chuyện. Giòng đời lặng lẽ trôi qua, tôi tốt nghiệp đại học rồi đi làm ở một thành phố gần nhà. Trên 30 tuổi, tôi vẫn lặng lẽ đi về ăn ở với cha mẹ và cuối tuần giúp cha mẹ săn sóc vườn lan. Năm năm trước đây, cũng vào dịp trước lễ Tạ Ơn, mẹ tôi bảo tôi

Blc. Jewel Box "Sheherazade"

Lc. Trick or Treat

kiếm cho bà một cây lan hoa màu đỏ. Thấy ở vườn sau hoa lan màu đỏ thiếu gì nào là Lc. Trick or Treat, Blc. Jewel Box ‘Sheherazade’ mà mẹ tôi còn muốn có thêm nữa. Mẹ tôi nói nhỏ:

“Lễ Tạ Ơn này có 2 bác Châu về chơi, mẹ muốn mua một cây lan đặc biệt để tặng bác gái vì bác cũng thích hoa lan màu đỏ như mẹ. Con cố gắng tìm và nên nhớ rằng nhà mình có được như ngày hôm nay là nhờ giúp đỡ của bác Châu đó nhé!”

Nhờ bạn bè mách bảo và gọi điện thoại hỏi thăm các vườn lan quanh vùng từ Santa Barbara cho tới San Diego, cuối cùng vườn lan Swift Orchids, tại Red land vùng San Bernadino cho biết có một cây. Hỏi thăm đường đất, thấy nơi đó cách xa khoảng 60 dặm đường phố xá quanh co, nhưng tôi cũng cố gắng lái xe tìm đến.

Đây là một tư gia, chung quanh trồng toàn là lan và có một chiếc nhà kính rộng chừng 100 thước vuông bên trong chật ních những loài lan lạ. Giữa đám hoa lan nhiều màu sắc đó ánh mắt của tôi bị cuốn hút bởi cây lan hoa màu tím đỏ thẫm, lưỡi hoa màu tím hồng. Thân cao tới 60-70 phân vượt hẳn lên trên những cây Cattleya thông thường Hương thơm ngọt ngào tỏa ra một vùng rộng lớn trong căn nhà kính. Càng lại gần hương thơm càng nồng nàn quyến rũ.

Trên tấm thẻ đã in sẵn địa chỉ của vườn lan còn có giòng chữ viết bằng bút chì: C. Bactia ‘Satsuma Silk’. Không chần chừ gì nữa vì phía trước có 3-4 người bước vào nhà kính, tôi hỏi chủ nhân và trả tiền ngay lập tức dù rằng giá bán khá cao \$220.

Ôm cây lan quý vào lòng thầm nhủ rằng mẹ tôi sẽ hài lòng với chậu hoa đẹp đẽ. Nhưng vừa dợm bước đi, một cô gái với vẻ mặt khá xinh xắn với vóc dáng của người Á Đông chặn tôi lại với một giọng Mỹ rất chuẩn:

Xin lỗi! Cây lan này của tôi!

Xin lỗi cô! Cây này của tôi đã trả tiền rồi!

Trả tiền? Ông có thấy hay không? Tôi đã lựa và để riêng ra một chỗ và đang tìm người chủ để trả tiền!

Nói xong cô ta gọi ông chủ ra cự nự, hỏi tại sao lại bán cho tôi cây lan cô đã chọn trước? Người chủ vẻ mặt chằng bối rối chút nào ông sẵn giọng:

Phải! chính cô đã chọn cây này trước nhưng cô chỉ trả có \$180 làm sao tôi bán cho cô được! Cô nên nhớ rằng chúng tôi không ưa chuyện mặc cả nên đã bán cho ông này!

Thấy mình đuối lý, cô gái quay sang tôi năn nỉ. Thấy tôi không thuận cô nói với giọng của kẻ thừa tiền, lắm bạc:

Ông mua cây này \$220 phải không? Tôi sẵn lòng trả ông \$250 không được sao? Vậy thì \$280 hay \$300 vậy.

Tôi nhất định không nhường lại cho cô bất cứ với giá nào!

Cô gái hậm hực bước ra xe và đóng cửa thật mạnh như muốn đập vào mặt tôi và rồ máy đi thẳng sau khi buông ra một câu khinh mạn.

Tôi hí hửng mang cây lan về nhà. Mẹ tôi mừng ra mặt và trầm trồ khen ngợi và tuôn ra một tràng câu hỏi:

Con mua ở đâu vậy? Mẹ chưa bao giờ thấy cây lan đẹp như này! Hết bao nhiêu tiền?

Tôi chưa kịp trả lời mẹ tôi lại nói tiếp:

Ngày mai bác Châu gái tới hẳn là phải thích món quà đặc biệt này.

Sáng hôm sau, mới 9:30 chuông cửa đã reo vang và tiếng bác Châu gái đã oang oang vọng vào:

Chúng tôi phải đến sớm để có nhiều thì giờ nói chuyện với ông bà. Nhớ quá đi thôi! Đây Cẩm Lan con hãy chào 2 bác đi!

Có tiếng chào lí nhí bị át giọng bởi tiếng nói rôi rít của mẹ tôi:

Thôi hai ông hãy ra phòng khách nói chuyện cho thỏa thích, tôi sẽ mang trà ra. Còn bà và cháu Cẩm Lan hãy vào đây xem cái này đã. Trời ơi! Cháu tôi sao mà xinh đẹp quá tôi nhận không ra.

Nhìn ra thấy mẹ tôi lôi bác Châu vào phòng ăn, theo sau là cô gái tôi đã gặp trên vườn lan ở Red Land hôm trước. Thấy cây lan, cô ta tỏ vẻ ngạc nhiên và hỏi mẹ tôi:

Bác ơi! Bác mua cây lan này ở đâu vậy? Ai mua cho bác?

Sau khi trả lời bà gọi tôi ra giới thiệu. Gặp tôi, cô ta sượng sùng bên lên mặt đỏ gay. Tôi cũng bỡ ngỡ chẳng kém. Ừ, cái con bé tóc tai thưa thớt ồm tong, ồm teo ngày nào lại là cô Cẩm Lan xinh đẹp đó ư? Tôi vôi vàng lên tiếng để cho cô ta khỏi ngượng:

Chào Cẩm Lan! Nếu biết em là cô bé ngày xưa anh đã tặng không cho em cây lan này rồi.

Bác Châu và mẹ tôi không hiểu chuyện gì đã xảy ra nhưng khi nghe xong bác ôm mẹ tôi và nói băng quơ:

Thì bây giờ bác cũng tặng không cho cháu đó!

Ảnh: www.phelpsfarm.com

Lễ Tạ ơn năm đó thực là vui vẻ trước bữa ăn mọi người cảm tạ Thượng Đế đã ban cho gia đình chúng tôi và gia đình của 1 triệu người bỏ nước ra đi đã đến bến bờ Tự do và tìm được con đường sống, dù rằng khoảng nửa triệu người đã bỏ thân trên biển cả. Chúng tôi cũng cầu nguyện cho những người đã nằm xuống cũng như những người còn ở lại sẽ có một đời sống an bình và no ấm. Lễ Tạ ơn năm sau, cô gái vườn lan Red Land đã làm lễ vu quy và mang theo cây lan hoa đỏ làm của hồi môn.

Năm nay lễ Tạ ơn lại về, cha mẹ tôi và hai bác Châu đã lần lượt theo nhau về nơi chín suối. Vườn lan còn đó nhưng thiếu ngón tay cái xanh (green thumb) của mẹ tôi săn sóc nên những cây Cattleya hoa xanh, hoa đỏ cũng chết dần chết mòn. Nền kinh tế Hoa Kỳ bị khủng hoảng xuống dốc trầm trọng, hãng xưởng đóng cửa và sa thải nhân viên. Tuần trước tôi cũng được mời lên nhận tấm giấy màu hồng (Pink slip) sau 15 năm cùn cùn làm việc. Đơn xin việc gửi đi nhiều nơi, nhưng chưa hề được phúc đáp.

Sáng hôm nay ngày chủ nhật, vợ con tôi còn đang say sưa trong giấc ngủ, tôi lặng lẽ thức dậy. Ngồi bên ly cà phê bốc khói tôi lơ đãng nhìn ra ngoài vườn, qua khung cửa, cây hồng ròn lá đã đổi từ màu xanh thẫm sang vàng úa và lác đác rụng xuống sân cỏ. Ánh nắng rơi vào một khoảng nhỏ trong vườn lan. Tôi ngạc nhiên thấy trong đám cây xơ xác đó có một màu tím đỏ

Ảnh: www.phelpsfarm.com

rực rỡ huy hoàng. Vội vàng mở cửa chạy thẳng ra vườn, tôi thấy cây lan hoa đỏ năm nào nằm chễm chệ trên giá. Thân cây cao ngạo hai chùm hoa to lớn hơn hẳn cây lan năm cũ tôi vội bung vào trong nhà lấy giấy chấm vào nước pha lẫn chút chanh, chùi những chiếc lá kép dày dặn cho sạch bóng. Bóc hết những bẹ khô còn dính trên thân cây mập mạp và cao ngồng còn treo tồn teng tấm thẻ ghi tên cây: Cattleya Bactia 'Grape Wax'.

Cây lan này cũng như cây C. Bactia 'Sassuma Silk' đều được lai giống từ cây C. bowringiana x C. guttata, nhưng cây lan C. Bactia 'Grape Wax' có lẽ được nuôi trồng trong một môi trường tốt đẹp hơn cây nên cao lớn và hoa cũng nhiều hơn.

Nhìn hoa mà lại nghĩ tới người mẹ thân yêu đã xa lánh cõi trần, lòng tôi không khỏi bồi ngùi trong dạ. Có một bàn tay đặt trên vai tôi và giọng nói ngọt ngào từ phía sau:

Em tặng lại anh cây lan ngày nào để kỷ niệm ngày đầu tiên chúng ta gặp nhau.

Quay lại phía sau tôi ôm cô gái năm xưa vào lòng và nói:

Tuy rằng thất nghiệp anh xin cũng trả em \$250 nếu không chịu xin trả \$280 hay \$300. Em có chịu không nào?

Cali mùa lễ Thanksgiving 2009

Nguyễn Hưng Yên